

**Salgótarján Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Népjóléti Iroda**

Ikt. szám: 18.577/2013.

**Tájékoztató
Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatainak 2012. évi ellátásáról**

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni az illetékes szociális és gyámhivatalnak, mely szerv az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. Javaslat esetén azokat a települési önkormányzat 60 napon belül érdemben megvizsgálja és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja a szociális és gyámhivatalt.

I. Demográfiai adatok

Salgótarján Nógrád megye székhelye, népességszáma 2011. december 31-én 36.467 fő, mely 699 fővel kevesebb a 2010. december 31-i népességszámnál és 8.748 fővel kevesebb a 2001. december 31-ei népességszámnál.

A demográfiai adatok alapján megállapítható, hogy a város népessége évről évre egyre nagyobb ütemben fogy, a lakosságra az elöregedés jellemző. A népesség számának és megoszlásának változását az alábbi táblázat mutatja.

**A népesség számának, korcsoportos megoszlásának változása
Salgótarjánban**

Korcsoport	Népesség száma (fő) 2010. december 31.	Megoszlása (%) 2010. december 31.	Népesség száma (fő) 2011. december 31.	Megoszlása (%) 2011. december 31.	2011. évi adatok a 2010. évi adatok százalékában
0-4	1628	4,4	1503	4,1	92,3
5-9	1802	4,8	1762	4,8	97,8
10-14	1856	5,0	1833	5,0	98,8

15-19	2184	5,9	2091	5,7	95,7
20-34	7031	18,9	6718	18,4	95,5
35-49	7605	20,5	7617	20,9	100,2
50-59	5594	15,1	5470	15,1	97,8
60-69	4877	13,1	4877	13,4	100,0
70<	4589	12,3	4596	12,6	100,2
Összesen:	37166	100	36467	100	98,1

Forrás: KSH Nógrád megye statisztikai évkönyvei

Salgótarjában 2011. évben az élve születések száma 266 (2010. 295 fő), a halálozás 627 (2010. 594 fő), ezáltal a természetes fogyás 361 (2010. 299 fő) volt.

A lakónépesség számának csökkenése egész Nógrád megyére jellemző. Nógrád megye a lakónépesség számát tekintve az ország legkisebb megyéje, lakónépessége 2006. december 31-én 213.030 fő, 2007. december 31-én 210.182 fő, 2008. december 31-én 207.637 fő, 2009. december 31-én 204.917 fő, 2010. december 31-én 201.919 fő, 2011. december 31-én 198.933 fő volt.

A megyében az élve születések száma 2006. évben 1961 fő, 2007. évben 1863 fő, míg 2008. évben 1814 fő, 2009. évben 1779 fő, 2010. évben 1668 fő, 2011. évben 1590 fő volt.

A halálozások száma 2006. évben 3107 fő, 2007. évben 3122 fő, 2008. évben 3004 fő, 2009. évben 3090 fő, 2010. évben 3016 fő, 2011. évben 3104 fő volt.

A házasságkötések száma 2006. évben 742, 2007. évben 668, 2008. évben 669, 2009. évben 626, 2010. évben 671, 2011. évben 594 volt.

A válások száma 2006. évben 510, 2007. évben 553, 2008. évben 510, 2009. évben 499, 2010. évben 511, 2011. évben 461 volt.

II. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Azoknak a családoknak, akik semmilyen módon sem képesek saját erőből átmenetileg, vagy tartósan megélhetésüket biztosítani, szelektív és célzott szociális gondoskodáson keresztül kell segítséget nyújtani. Ennek érdekében Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata 2012-ben is biztosította az arra rászoruló gyermekek, gyermekes családok részére a pénzbeli, természetbeni, valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátásokat, elősegítve ezzel a Gyvt. legfontosabb célkitűzését: a gyermekek családban történő nevelését.

A pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz kapcsolódó ügyintézés – a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás kivételével – a Salgótarján Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Népjóléti Irodán a korábbi évekhez hasonlóan 2012-ben is két fő, 1 fő szociális munkás főiskolai végzettségű és 1 fő szakirányú OKJ-s tanfolyammal rendelkező középiskolai végzettségű ügyintéző látta el. A Népjóléti Iroda 2012. évi ügyiratforgalma 59.646 (2011. évben 49.660), ezen belül a gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli és természetbeni ellátások 2012. évi ügyiratforgalma 13.018 (2011. évben 8827).

II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív

kedvezményének igénybevételére, a Gyvt-ben meghatározott természetbeni támogatásra, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények (pl. ingyen tankönyv) igénybevételére.

A Gyvt. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeit differenciáltan állapítja meg. 2012. év folyamán a Gyvt. 19. § (2) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot abban az esetben lehetett megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladta meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: öregségi nyugdíj legkisebb összege) 140 %-át (ez 2012. évben 39.900 Ft),

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozta, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át (ez 2012. évben 37.050 Ft) az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladta meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket (570 eFt, illetve 1.995 eFt).

2012. december 31-én 2477 (2011. decemberében 2559) kiskorú gyermek és 322 (2011. decemberében 279) nagykorú fiatal felnőtt volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma 1648, ebből egyedülálló szülő 1102 fő.

2012. évben 2898 fő (2011. évben 2955 fő) kérte a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását. 2843 (2011. évben 2838) személy esetében a kedvezmény megállapítására, 55 (2011. évben 117) esetben a kérelem elutasítására került sor.

A kérelmek elutasításának az alábbi okai voltak: az egyik, hogy a családban az egy főre jutó nettó jövedelem, vagy a család vagyonának az értéke meghaladta a fent említett értékhatárt, a másik, hogy a 18. életévét betöltött gyermek tanulmányait nem nappali tagozaton folytatta, továbbá az, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában, a korábban megállapított jogosultság megszűnéséig több mint 3 hónap volt még hátra.

Az eljárás végzéssel történő megszüntetésére 33 esetben került sor abban az esetben, ha a kérelmező a kérelem elbírálásához szükséges igazolásokat, a hiánypótlásra történő felhívás ellenére sem csatolta vagy kérelmét a határozat meghozatala előtt visszavonta.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel kapcsolatos hatósági döntések ellen 1 esetben nyújtottak be fellebbezést. A fellebbezésben foglaltakat megvizsgálva a másodfokú hatóság az első fokon hozott döntést helybenhagyta.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó normatív kedvezmény, Gyvt. 151. § (5) bekezdése szerint, a gyermekétkeztetés esetén

a) a bölcsődés, az óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a fogyatékos gyermekek nappali ellátását nyújtó a szociális törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett a jogszabályban meghatározott életkorú és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-át

- b) az a) pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át,
 c) három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50 %-át,
 d) az a) pont alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át
 kedvezményként kell biztosítani.

Az intézményes ellátásban részesülő gyermekek számára az étkeztetést vásárolt élelmezéssel, a Sodexo Magyarország Kft. közreműködésével biztosította az önkormányzat.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján az a gyermek, illetve fiatal felnőtt, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága 2012. augusztus 1-jén, illetve 2012. november 1-jén fennállt, 2012. augusztusában pénzbeli és 2012. novemberében természetbeni támogatásban (utalvány) részesült. 2012. év augusztusában 2484 fő kiskorú és 306 fő nagykorú, 2012. novemberében 2477 fő kiskorú és 322 fő nagykorú részesült támogatásban, melynek esetenkénti összege gyermekenként 5.800 Ft volt. A pénzbeli, illetve természetbeni támogatás fedezetét (35.908 eFt), teljes egészében a központi költségvetés biztosította.

II.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Ezen támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. 2012. évben nem volt ilyen irányú kérelem.

II.3. Szociális nyári gyermekétkeztetés

A 23/2012 (IV.18.) NEFMI rendelet alapján 2012. év nyarán is lehetőség nyílt központi támogatással a szociális nyári gyermekétkeztetés megszervezésére, amely lehetőséggel az önkormányzat élt is. Ennek keretében a Gyermekjóléti Központon keresztül, 2012. június 18-tól 2012. augusztus 31-ig 1274 rászoruló gyermek programba történő bevonására volt lehetőség. Salgótarjánban két helyszínen, a SKÁID Petőfi Sándor és Arany János Tagiskolákban munkanapokon meleg étel került kiosztásra a rászoruló gyermekek részére. Az ebéd kiosztás a Gyermekjóléti Központ, a Sodexo Magyarország Kft. munkatársainak közreműködésével polgárőrök segítségével valósult meg.

Az önkormányzat a szociális nyári gyermekétkeztetéshez 356.400 Ft önerő biztosítását vállalta, melyet az ágazatért felelős miniszter elszámoláskor megtérített az önkormányzat részére, így összesen 30.270 eFt támogatásból biztosítottuk a 2012. évi nyári gyermekétkeztetést, mely 100%-ban felhasználásra került a feladat ellátására.

II.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 12/2006. (IV.27.) számú rendeletében szabályozta a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás igénybevételenek, folyósításának helyi feltételeit, módját.

Az önkormányzat a rendelet alapján rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti azt a gyermeket, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (ez 2012. évben 28.500 Ft/fő volt) nem haladja meg és a család időszakos létfenntartási gonddal küzd, illetve létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendelet felsorolja a leggyakrabban előforduló rendkívüli élethelyzet

eseteit és kötelezővé teszi a rendkívüli élethelyzet kialakulásának hitelt érdemlő módon történő igazolását.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 2012. december 31-ig 1151 család 1934 gyermeke részesült, 6.242 eFt összegben. Az előző évhez képest 40 családdal több és 13 gyermekkel kevesebb esetben került sor e támogatás megállapítására.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megítélésére leggyakrabban családgondozói javaslatra, betegségből adódó többletkiadások miatt, valamint iskoláztatással kapcsolatos magas költségek miatt került sor. A támogatást teljes egészében az önkormányzat finanszírozza.

II.5. Helyi járáti tanulói bérlettámogatás

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 17/2006. (V.25.) számú rendeletében szabályozta a helyi járáti tanulói bérlettámogatás feltételrendszerét. A rendelet 2011. július 1-től módosításra került, ezáltal annak hatálya bővült.

A rendelet értelmében Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata a Salgótarján területén menetrend szerint közlekedő tömegközlekedés igénybevételéhez tanévre szóló helyi járáti tanulói bérlettámogatást nyújt

a) azon gyermeknek, aki Salgótarján Megyei Jogú Városban lakóhellyel, illetve ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik és Salgótarján Megyei Jogú Város közigazgatási területén működő általános iskolában 1-4. évfolyamon tanulmányokat folytat, valamint szociálisan hátrányos helyzetű családban él,

b) azon 5-8. évfolyamon tanulmányokat folytató Salgótarján Megyei Jogú Városban lakóhellyel, illetve ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező tanulónak, aki a 2011. június 15. napján 1-7. évfolyamon a Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon (a továbbiakban: SKÁID) Bóna Kovács Károly Tagiskolával tanulói jogviszonyban állt és tanulmányait 5-8. évfolyamon a Dornyay Béla Tagiskolában folytatja.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2012/2013-es tanévre 597 (2011-ben 638) tanuló részére biztosított bérlettámogatást. A támogatás teljes összegét, 14.714 eFt-ot az önkormányzat finanszírozta.

II.6. Óvodáztatási támogatás

A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll június és december hónapban támogatást folyósít. A támogatás biztosításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Az első alkalommal a támogatás összege húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint.

2012. évben júniusában 28 fő (2011. júniusában 22 fő) első alkalommal, 72 fő (2011. júniusában 48 fő) második, vagy többszöri alkalommal, decemberben 36 fő (2011. decemberében 18 fő) első, 63 fő (2011. decemberében 56 fő) második, vagy többszöri alkalommal részesült ezen ellátásban.

Az óvodáztatási támogatás iránti kérelem 203 esetben került benyújtásra, 30 esetben született elutasító döntés, melynek fő indoka, hogy a rendszeres óvodába járás feltételei nem teljesültek.

Az óvodáztatási támogatás költséghelyen 2012. évben 2.600 eFt került felhasználásra. A támogatás összegét a központi költségvetés teljes egészében megtéríti.

III. Gyámügyi igazgatás

2012. évben a törvényben meghatározott jegyzői hatáskörbe tartozó gyámügyi hatósági feladatokat a Népjóléti Irodán 1 fő államigazgatási főiskolát végzett ügyintéző, valamint 1 fő szociális munkás főiskolai végzettséggel rendelkező ügyintéző látta el, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatási ügyek intézése mellett.

III.1. Védelembe vétel (2013. január 1-jétől járási gyámhivatali hatáskör)

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését az alapellátás keretében történő gondozással a gyermekjóléti szolgálat végzi. Amennyiben a veszélyeztetettség az alapellátás igénybevételével nem szűnik meg, viszont a gyermek fejlődése a családi környezetben még biztosítható, a jegyző elrendeli a gyermek védelembe vételét, ezzel egyidejűleg intézkedik a család-gondozó kirendeléséről és olyan magatartási szabályok betartását írja elő, mely elősegíti a gyermek családban történő nevelését.

2012-ben 112 fő kiskorú védelembe vételére került sor. 2012. decemberében 210 család 210 gyermeke állt védelembe vétel alatt, melyből 62 gyermek környezeti okból, 37 gyermek szülőnek felróható magatartási okból, 31 gyermek saját magát veszélyeztető magatartási okból, 43 gyermek gyermekkorú-, vagy fiatalok által elkövetett szabálysértés-, vagy bűncselekmény miatt, 37 gyermek a gyermek kárára elkövetett bántalmazás miatt került védelembe vétel alá.

A védelembe vételi eljárás leggyakrabban a szabálysértési hatóság, illetve a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján indult. A szülőnek felróható magatartáson túl megnőtt a több alkalommal szabálysértést elkövető gyermekek száma, és jelentős azok száma is, akiknek magatartási problémái, illetve igazolatlan iskolai hiányzásai tették indokolttá a védelembe vétel elrendelését. Ezekben az esetekben az igazolatlan iskolai hiányzásokat a szabálysértési hatóság által kiszabott pénzbírsággal sem lehetett megszüntetni.

III.2. Iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése (2013. január 1-jétől járási gyámhivatali hatáskör)

A 10 tanórát elérő igazolatlan iskolai mulasztás esetén a jegyző végzésben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját az 50 tanórát elérő igazolatlan mulasztás esetén várható jogkövetkezményekről. 2012. évben 180 fő (ebből 63 fő 14 év alatti, 61 fő 14-16 év közötti, 56 fő 16 év feletti) kiskorú esetében érkezett a jegyzői gyámhatósághoz jelzés.

Az 50 tanórát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás esetén a jegyző felfüggeszti a tanköteles kiskorú jogán járó iskoláztatási támogatás folyósítását és ezzel egyidejűleg kötelezően védelembe veszi a kiskorút. *Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő* kiskorú esetén az önkormányzat családtámogatási folyószámlájára utalt iskoláztatási támogatás összegét eseti gondnok közreműködésével természetben nyújtja. *Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő* kiskorú esetében az iskoláztatási támogatás összege az önkormányzat családtámogatási folyószámláján gyűlik mindaddig, amíg igazolatlan iskolai mulasztása van a tanulónak. Ez utóbbi esetben az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének bármely okból történő megszűnésekor, illetve megszüntetésekor a támogatás számlán összegyűlt összegét eseti gondnok közreműködésével természetbeni formában kell nyújtani.

2012. évben 67 fő kiskorú (ebből: 15 fő 14 év alatti, 28 fő 14-16 év közötti, 24 fő 16 év feletti) esetében érkezett jelzés.

A jegyzői gyámhatóság 36 esetben rendelte el az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését, ezzel egyidejűleg 30 fő kiskorú védelembe vételét.

2012. szeptember 1-jétől a jegyző az 50. igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozás után kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetését. 2012. évben 37 esetben került sor a szüneteltetés kezdeményezésére.

Az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését a gyámhatóságnak *felül kell vizsgálnia* a három tanítási hónapot magában foglaló időközönként, a tanév lezárását követő 1 hónapon belül, magántanulóvá válás, illetve tankötelezettség megszűnése esetén továbbá a jogszabályban meghatározott egyéb esetekben.

Az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését a gyámhatóság 82 esetben vizsgálta felül, melynek eredményeként 8 kiskorú esetében szüntette meg a felfüggesztést, 33 esetben fenntartotta. 12 fő esetében került sor a szüneteltetés fenntartására, és 29 fő esetében a szüneteltetés kezdeményezésére.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú esetében az iskoláztatási támogatás természetben való nyújtásához 46 esetben rendelt ki *eseti gondokat*, akik az iskoláztatási támogatás jogosultjával egyeztetett pénzfelhasználás terv alapján gondoskodtak a támogatásnak a kiskorú érdekében történő felhasználásáról. Eseti gondnoki feladatokat a Salgótarjáni Kistérség Többcéltű Társulása Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltató Központ család gondozói, Salgótarján Megyei Jogú Város Egészségügyi -Szociális Központ védőnői és a Polgármesteri Hivatal ügyintézői láttak el. Az eseti gondnokok elszámoltatására havonta sor került.

III.3. Ideiglenes hatályú elhelyezés (2013. január 1-jétől járási gyámhivatali hatáskör)

Azokban az esetekben, amikor a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyeztet, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a jegyző intézkedik az ideiglenes hatályú elhelyezésről. 2012-ben 23 (2011. évben 12) kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezése vált szükségessé. Közülük 2 kiskorú különélő szülőnél, 3 fő harmadik személynél, 1 fő nevelőszülőnél, 17 fő intézményes keretek között került elhelyezésre.

III.4. Egyéb hatáskörök

2012-ben gyermek születését követően egy esetben sem, a gyermek születése előtt 7 esetben kérték a szülők a **teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat** felvételét. (2013. január 1-jétől járási gyámhivatali hatáskör)

Gyámsági és gondnoksági ügyekben a gyámhivatal felkérésére, 52 esetben került sor jegyzői hatáskörben **leltározási feladatok** ellátására. (2013. Január 1-jétől a hagyatéki leltárelőadó feladata.)

A Népjóléti Iroda a Gyvt-ben előírt **nyilvántartás-vezetési kötelezettségének** (az állam által megelőlegezett gyermektartásdíj, a gondozási díj, a védelembe vétel, az ideiglenes elhelyezés és a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásának vezetése) 2012-ben is eleget tett.

III.5. Felügyeleti ellenőrzés

Nógrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2012. év novemberében Salgótarján Megyei Jogú Városban gyámügyi igazgatásban teljes körű felügyeleti ellenőrzést tartott. A Szociális és Gyámhivatal a jegyzői gyámhatóság eljárásának és döntésének vizsgálata során megállapította, hogy a gyámhatósági tevékenység - a jelzett hiányosságok kivételével - megfelel a hatályos anyagi és eljárási jogszabályoknak. A jelzett hiányosságokat (pl.: nyilvántartások jogszabályban foglaltat tartalommal való vezetése, ügyintézési határidőre való nagyobb odafigyelés) az iroda pótolta, illetve a jövőben nagyobb figyelmet fordít azok betartására.

IV. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások

IV.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás Salgótarjánban 2007. július 1-jétől a Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltató Központon belül a Gyermekjóléti Központ keretében kerül megszervezésre. A Gyermekjóléti Központ sokrétű, szerteágazó tevékenységet végez. Biztosítja a gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó gyermekjóléti szolgáltatásokat és speciális szolgáltatásokat. A Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai ingyenesek, a működés nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű. A segítségnyújtás főbb formái között információ közvetítés, tanácsadás, ügyintézés, érdekvédelem, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel. A családgondozás a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében folyik, melynek fő módszere az egyéni esetkezelés és a csoportos szociális munka.

Személyi feltételek:

A Gyermekjóléti Központ főállású dolgozóinak létszáma összesen: 22 fő

Ebből Salgótarjánban (a székhelyen) dolgozik:

- 1 fő szakmai vezető
- 14 fő családgondozó (közülük 1 fő főállásban, 2 fő félállásban végzi az utcai szociális munkát, 1 fő részállásban látja el a kórházi szociális munkát, 2 fő részmunkaidőben a kapcsolattartási ügyeletet is ellátja, valamint a salgótarjáni családgondozók heti váltásban készenléti szolgálatot is ellátnak)
- 3 fő családgondozó asszisztens
- 1 fő tanácsadó

Részmunkaidőben, megbízási szerződéssel foglalkoztatottak:

- 1 fő fejlesztő pedagógus (heti 20 órában)
- 1 fő jogász (heti 10 órában)
- 2 fő pszichológus (havi 4 alkalommal szupervízió keretében, és heti 15 órában)

Tárgyi feltételek:

A Gyermekjóléti Központ elhelyezése kis számú irodában valósul meg. Az interjúszobát, a családsegítő szolgálattal, fejlesztőpedagógussal, pszichológussal és a jogással közösen használják.

Felügyeleti ellenőrzés:

2012-ben 14 alkalommal tartott ellenőrzést a Nógrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala, legtöbb esetben a Gyermekjóléti Központ szolgáltatásainak szakmai tartalmát megfelelőnek minősítették, néhány célvizsgálat esetében felhívták a figyelmet a hiánypótlásra. A Gyámhivatal a személyi feltételek biztosítása és a működési engedély módosítása érdekében felhívta a fenntartót a jogszabályi előírások betartására.

A Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenysége Salgótarjánban 2011-ben, illetve 2012-ben

Megnevezés		Szakmai tevékenységek száma 2011-ben	Szakmai tevékenységek száma 2012-ben	Különbözet %-os aránya	
Gondozott családok száma		259	280	+8%	
Gondozott gyermekek száma		532	521	-2%	
- Ebből alapellátásban gondozott		341	335	-1,8%	
- Ebből védelembe vétel mellett gondozott		143	124	-5%	
- Ebből szakellátásban lévő gyermekek		48	62	+29%	
1	Információnyújtás	1098	1354	+23%	
2	Tanácsadás	458	506	+10,4%	
3	Segítő beszélgetés	964	918	-5%	
4	Hivatalos ügyekben való közreműködés	613	823	+34%	
5	Családlátogatás	1250	1187	-5%	
6	Közvetítés más szolgáltatásba	100	109	+9%	
7	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	48	44	-9%	
8	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek	Átmeneti nevelésbe vétel	19	13	-31%
9		Védelemb e vétel	28	33	+17%
10	Elhelyezési értekezleten ill. tárgyaláson való részvétel		16	14	-14%

11	Pszichológiai tanácsadás	139	90	-54%
12	Jogi tanácsadás	235	312	+7%
13	Fejlesztőpedagógusi ellátás	272	87	-68%
14	Konfliktuskezelés	15	17	+13%
15	Sz szakmaközi megbeszélés	3	2	-34%
16	Esetkonferencia	3	21	+70%
17	Örökbefogadással kapcsolatos intézkedések	0	0	0
18	Adományozás	81	136	+68%
19	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	6	1	-84%
20	Összesen (1-20)	5 348	5 607	+4,8%

**Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint Salgótarjánban
2011-ben, illetve 2012-ben**

	Megnevezés	Kezelt problémák száma 2011-ben	Kezelt problémák száma 2012-ben	Különbözet %-os aránya
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	840	929	+10,5%
2	Gyermeknevelési	613	807	+32%
3	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	199	183	-8,7%
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	504	309	-39%
5	Családi konfliktus (szülők egymás közt, szülők-gyermek közti)	145	83	-43%
6	Szülők vagy a család életvitele	187	221	+18%
7	Szülői elhanyagolás	76	39	-49%
8	Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	8	4	-50%
9	Fogyatékoság, retardáció	15	15	0
10	Szenvedélybetegségek	62	79	+27%
11	Összesen	2 649	2 669	+0,8%

A 2012. évi statisztikai adatok rövid összegzése a fenti táblázat alapján Salgótarjában:

A táblázatokból látható, hogy lényeges változások nem következtek be a gondozotti számokban 2012-ben az előző évhez képest. Kissé nőtt a gondozott családok, valamint a szakellátásban lévő gyermekek száma, viszont minimális csökkenést mutat az összes gondozásban lévő gyermekek száma. Több szakmai tevékenység valamennyi növekedést mutat, kivéve a fejlesztőpedagógusi és a pszichológusi szolgáltatás, ahol jelentős csökkenés mutatkozik, mivel itt mindkét esetben személyi változás történt, és más rendszerben tudják csak fogadni a rászorulókat.

A szakmai tevékenységek száma 4,8 %-os növekedést mutatnak, a kezelt problémák összesen sorában azonban szinte nincs eltérés, csak 0,8 %-os a növekedés az előző évhez képest.

A Gyermekjóléti Központ alapfeladatain túl biztosított speciális szolgáltatásai:

- Kapcsolattartási ügyelet:

A kapcsolattartási ügyelet rendelkezésére áll azon kliensek részére, ahol a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más jogosult személy számára a találkozás máshol nem biztosítható. A szakemberek által kontrollált kapcsolattartást önkéntesen vagy gyámhivatali illetve bírósági kötelezés útján lehet igénybe venni.

A kapcsolattartási ügyelet az Aranykor Idősek Klubjában működik, 3100 Salgótarján, Gorkij krt. 85. szám alatt.

2012-ben a kapcsolattartási ügyeletet igénybevétele tekintetében 8 salgótarjáni lakóhelyű gyermek volt érintett. A gyermekek korát tekintve 1 évestől 14 éves korig vették igénybe a szolgáltatást. A kapcsolattartások problémamentesen zajlottak.

- Kórházi szociális munka:

Célja, hogy a kórházi, illetve a területi védőnővel, valamint a kórházi szociális és egészségügyi szakemberekkel együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anyának, szülőnek és gyermekének segítséget nyújtson a gyermeket veszélyeztető tényezők megelőzésében, megszüntetésében, valamint gyermekelhanyagolás és gyermekbántalmazás észlelése esetén jelzéssel éljenek a további bántalmazás megakadályozása érdekében.

2012-ben 10 (pl.: szülői elhanyagolással, ital-, drogfogyasztással kapcsolatos) jelzés érkezett a Gyermekjóléti Központhoz a Szent Lázár Megyei Kórház szociális munkásától salgótarjáni lakóhelyű gyermek kapcsán.

A családgondozók minden jelzést követően fölkeresték a családot, megtették a szükséges lépéseket, a jelzések megválaszolásra kerültek a kórházi szociális munkás felé.

- Utcai szociális munka: Az utcai szociális munkát három főből álló operatív munkacsoport látja el, melynek célja, hogy felkutassák és elérjék az elsősorban veszélyeztetett gyermekeket, fiatalokat és számukra alternatívákat kínálnak szabadidejük hasznos eltöltésére.

Különös figyelmet kell fordítanunk azokra a fiatalokra, akik napközben az iskolai órától kimaradnak, illetve akik otthonról önkényesen eltávoznak, vagy gondozójuk a lakásból kitett.

A 2012-es évben összesen 630 gyermekkel vették fel a kapcsolatot az utcai szociális munkások, elsősorban az iskolákban kérdőíves megkeresés útján, valamint szabadidős tevékenységek és a nyári táborok keretében.

Az utcai szociális munkások létszáma bővült az előző évhez képest, új kolléganő alkalmazására nyílt lehetőség, az ő segítségével megalakult egy önszerveződő csoport, ahol a magatartás-problémás gyerekek fognak részt venni. Kérdőívek kitöltése segítségével felmérték hol a legnagyobb az igény a programra, mely személyes beszélgetést, mélyinterjút, tanácsadást, iskolai felzárkóztatást és háttér családgondozást foglalja majd magában.

A SKÁID Arany János Tagiskola 6.c osztályában, decemberben megkezdődtek a foglalkozások.

2012-ben is folytatódott a Gyermekjóléti Központ és a Rendőrség közös péntek esti járőrözése, ahol az utcai szociális munkások is részt vettek. A szülői házat engedély nélkül elhagyó gyerekek felkutatása, a közterületen, szórakozóhelyeken éjszaka szülői felügyelet nélkül lévő, gyakran ittas gyermekek hazaszállítása a fő tevékenysége a péntek esti járőrözésnek.

- Készenléti szolgálat:

A készenléti szolgálat megszervezésével a Gyermekjóléti Központ állandó, folyamatos elérhetőséget biztosít a nyitvatartási időn túl felmerülő krízishelyzetekben. A törvényi követelményeknek megfelelően egy munkaidőn túl, folyamatosan hívható telefonszámon munkatársaink azonnali tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtásával igyekeznek segíteni a rászorultakon. Ebben az évben is mindössze néhány készenléti telefonos megkeresés történt.

- Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás:

Célja az iskoláskorú gyermekek tanulásához szükséges alapvető képességek, hiányosságok feltárása és fejlesztése, korrepetálás, osztályozó vizsgára való felkészítés.

Októbertől változás történt, másik fejlesztőpedagógus látja el a feladatot. A három hónap folyamán 11 fő fejlesztését végezte, 54 alkalommal 87 órában jelentek meg a gyerekek. Év végére újabb családok kérték a segítséget, így 4 új tanuló fejlesztésével folytatódott a fejlesztőmunka.

Egész évben Salgótarjából összesen 87-en vették igénybe ezt a szolgáltatást. A különböző osztályokon tanuló, különböző életkorú és más-más jellegű és súlyosságú tanulási problémával küzdő tanulók jártak a fejlesztő foglalkozásokra.

A tanulási nehézségek oki háttere egyénenként is különböző, elsősorban a legkülönbébb képesség-gyengeségek és hibás működések húzódnak meg. Kiemelt feladat a tanulási nehézségekért felelős okok feltárása után a korrekciós és fejlesztési feladatok egyénenkénti kidolgozása, és az ennek megfelelő folyamatos fejlesztés.

A gyerekek általában rendszeresen éltek a foglalkozások lehetőségével, a szülőkkel is folyamatos volt a konzultáció.

- Jogi tanácsadás:

A Salgótarjáni Kistérség 5 mikrotérségi központjában, Salgótarjában, Sóshartyánban, Karancslapujtón, Kazáron és Cereden biztosítják ezt az ingyenes szolgáltatást.

2012-ben összesen 596 fő vette igénybe a szolgáltatást, ebből Salgótarjában 312 fő.

A segítségkérés témái a korábbiakhoz képest nem változtak, továbbra is nagyon sokszínűek pl.: *polgári jogi ügyek*: banki és magán kölcsönök, lakásbérlet, lakáskiürítés, hagyatéki ügyek, végrehajtási ügyek; *családjogi ügyek*: gyermekelhelyezés-és megváltoztatás, gyermek, -szülő, -rokon tartás, gondnokság alá helyezés, apaság megállapítása, megdöntése. Házasság felbontása, vagyoni ügyek, lakáshasználat; *munkajogi ügyek*: nyugdíjazással kapcsolatos jogvita, munkaviszony létesítés és megszüntetés szabálytalanságainak orvoslása, munkabér meg nem fizetése, baleseti kártérítés, végkielégítésre jogosultság; *büntető ügyek*: családon belüli erőszak – távoltartás, zaklatás, kiskorú megrontása.

A fenti kérdésekben jogi tanácsadás, esetlegesen egyszerűbb beadványok megszövegezésében való segítségnyújtás, a jogi segítségnyújtó szolgálat, illetve az áldozatvédelem igénybevételének lehetőségéről tájékoztatás.

A kliensforgalom és a jogi segítségkérés témái azt igazolják, hogy nagy szükség van a szolgáltatásra, a visszajelzések kedvezőek.

- Pszichológiai tanácsadás:

Tanácsadás jellegű szolgáltatás, egyéni és csoportos foglalkozások gyermekekkel, szülőkkel, pszichológiai vizsgálatok a rendelkezésre álló diagnosztikai eszközökkel, konfliktuskezelés, kritikus helyzetek esetén sürgős segítségnyújtás, továbbirányítás.

Pszichológusváltás is történt 2012-ben, a szolgáltatást most már időpont egyeztetés útján lehet igénybe venni.

2012. évben 186-an vették összesen igénybe a szolgáltatást.

Főbb problémátípusok:

- iskolai hiányzás
- válás
- veszteségélmény feldolgozása
- magatartási, illetve viselkedési problémák.

- Drog-prevenációs szolgáltatás:

A Gyermekjóléti Központ preventív feladatainak ellátása során arra törekszik, hogy megelőzze vagy mérsékelje a fenyegető ártalmak kialakulását a gyermekeknél. Az időben, a nehézségek kialakulásakor, az akadályok felmerülésekor érkezett segítség tud hatékony lenni a gondok súlyosbodásának megakadályozásában, megelőzésében.

2012-ben 3 általános iskolában, a SKÁID Petőfi Sándor Tagiskolában, a Dornyay Béla Tagiskolában és az Illyés Gyuláné Általános Iskolában 37 alkalommal, összesen 697 főnek tartott csoportfoglalkozásokat az addiktológus kolléga, valamint az év során 8 fő speciális gondozását is végezte.

A Városi Egészség Napon 112 fő vett részt, „Drogozik a gyermek?” címmel előadás megtartása a kémiai függőségekről, e-mellett a magatartási függőségekre is kitérés, illetve ezek tüneteiről és kezelési lehetőségeiről volt szó.

A Salgótarjáni Városi Rendőrkapitányság Bűnprevenációs Osztályával jó munkakapcsolatot ápolnak, az addiktológus kolléga gyakran tart együtt preventív foglalkozást az iskolákban rendőrrel.

A Központ fontos feladata az addiktológus kolléga és a családgondozók együttműködésével a meglévő drog-prevenációs lehetőségek tudatosítása, a bűnelkövetés megelőzése és ezzel összhangban a potenciális áldozattá válás felismerése, az áldozattá válás megelőzése.

A Gyermekjóléti Központ programjai:

- anyák napi, karácsonyi kézműves foglalkozások,
- hagyományos gyermeknapi rendezvény,
- karácsonyi ünnepség megrendezése, 2012. évben az Esélyegyenlőségi Iroda szolgáltatta a műsort és adományokkal is hozzájárult a karácsonyi ajándékozáshoz.
- jelzőrendszer tagjainak éves tanácskozási márciusban,
- szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjainak részvételével,
- nyári táborok júliusban, a Tuti-heti a SITI-vel közös szervezésben valósultak meg. A programok között szerepeltek kirándulások, valamint kézműves és nintendo játékos foglalkozások.
- Erzsébet tábor, sikeres pályázatot nyújtottak be a Nemzeti Üdülési Alapítványhoz az Erzsébet Tábor keretén belül a „Mesés nyár vár ránk” programra. A salgótarjáni kistérségből 20 gyermek + 2 kísérő családgondozó táborozhatott Zánkán 5 napot július elején.

- Szabad a pálya – pályaválasztási kiállításon való részvétel, ahol a szociális szolgáltatások bemutatása volt az elsődleges feladat, egy rövid folyamatábrán keresztül kerültek népszerűsítésre a különböző ágazatok.
- IFJ-GY-12-B-1 Utcák-terek Bajnoksága Salgótarján címmel sikeres pályázatot nyújtottak be a Nemzeti Erőforrás Minisztériumhoz. A pályázat tartalma egy olyan, programsorozat létrehozása, amely során, Salgótarján városrészein megalakuló labdarúgó gyermekcsapatok összemérhetik tudásukat. Célja a hátrányos helyzetű gyermekek integrációjának elősegítése, szocializációs esélyeinek javítása. Értékteremtés a fiatalok körében amelyet, csak a sport által tapasztalhatnak meg, közösségépítés.

IV.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátása több módon biztosítható: bölcsődei, családi napközi, családi vagy házi gyermekfelügyelet, valamint alternatív napközbeni ellátás keretében. Az ellátás során a családban élő gyermekek életkoruknak megfelelő nappali felügyeletben, gondozásban, nevelésben, foglalkoztatásban, étkezésben részesülnek.

IV.2.1.Családi napközi

Salgótarjánban 1999 óta működik családi napközi, mely a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Az önkormányzat – az Egészségügyi - Szociális Központ szervezeti keretein belül – négy 7 férőhelyes családi napközit működtet, valamint ellátási szerződés útján további négy 7 férőhelyes családi napközi működtetéséhez nyújt támogatást.

Az önkormányzat fenntartásában lévő családi napközik határozatlan idejű működési engedélyekkel rendelkeznek, az ellátás az Salgótarján, Úttörők útja 17-19. szám alatt biztosított.

Ellátottak köre: Salgótarján Megyei Jogú Város közigazgatási területén élő 1-3 éves gyermekek, akiknek – szüleik munkavégzése miatt, illetve bölcsőde hiányában – napközbeni ellátásuk nem megoldott.

Az ellátás igénybevétele módja: A férőhelyek betöltése az Egészségügyi – Szociális Központ igazgatói engedélyével történik. Mind a férőhelyek betöltése, mind az étkezés, mind a nyitva tartás tekintetében a szülők igényeihez igazodnak, szem előtt tartva a rugalmasságot. A családi napközik működését Házirendben szabályozzák, a dolgozók munkaköri leírásuknak megfelelően látják el feladataikat.

Személyi feltételek: 8 fő szakképzett csecsemő- és kisgyermek gondozó.

Tárgyi feltételek: A családi napközi 4 csoportszobából, konyhából, vizesblokkból és a gyermekek átadására alkalmas öltöző helyiségből áll. A helyiségek kialakításánál szem előtt tartották, hogy azok megfeleljenek a gyermekek mozgás és játékigényének, biztosítsák a kulturált étkezést, nyugodt pihenést. Levegőzésre, szabadtéri játékra zárt udvar áll rendelkezésre, eszközei felújításához – saját forrás hiányában – az intézmény folyamatosan keresi a pályázati lehetőséget.

Férőhelyek száma: 28 fő (4 csoportban). A férőhelyek 100 %-ban betöltöttek, a kisgyermek betegei, hiányzásai miatt a tényleges kihasználtság 60 %.

Nyitva tartás: munkanapokon 5.30 – 17.00

A gondoskodás alapelvei:

- a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése,
- családi, derűs légkörben biztosít a gyermekek számára szükséges változatos tevékenységeket,
- a családdal együtt felelős a társadalmi elvárásoknak megfelelő gyermeki személyiség- fejlődésért,
- biztosítja a testi, értelmi, szociális fejlődést.

Módszerek:

- Olyan környezet kialakítása, ahol a gyermekek tevékenykedhetnek, tapasztalatokat szerezhetnek, ezzel segítve önállósodásukat.
- A gyermekek életkorához igazodó tájékoztatás.
- Átgondolt, megtervezett, rugalmas napirend.
- Napi étkezés illetve pihenés során figyelembe kell venni az egyéni igényeket.
- Kapkodás és feszültségmentes munkavégzés.
- Szeretet kinyilvánítása folyamatos törődéssel, érdeklődéssel.
- Optimista szemlélet, derűs légkör megteremtése.
- Nehézségek, problémák őszinte megbeszélése, kölcsönös bizalom kialakítása.

Ellátási szerződés alapján működtetett családi napközik:

Közgyűlési döntések szerint az önkormányzat 2 nonprofit kft-vel kötött ellátási szerződés alapján további 7-7 férőhelyen biztosítja a családi napközi ellátást. Az ellátási szerződések értelmében az önkormányzat - az Egészségügyi - Szociális Központon keresztül - a beiratkozott gyermekek után 35.000 Ft/hó/fő támogatásban részesítette a szolgáltatókat a 2012. évben.

Mind a *Futrinka Meseház Non-profit Kft.* fenntartásában működő családi napköziben (Salgótarján, Rózsafa út 106.), mind a *Kistipegő Nonprofit Kft.* fenntartásában működő családi napköziben (Salgótarján, Corvin út 18.) 2012. december 31-ig 7-7 fő került támogatásra.

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 24/2011. (II. 17.) Öh. sz. határozatában döntött a *Keresztény Advent Közösség* fenntartásában kétszer 7 férőhelyen működtetett családi napközire vonatkozó ellátási szerződés megkötéséről. Ennek értelmében az önkormányzat – az Egészségügyi - Szociális Központon keresztül – a beiratkozott gyermekek után 20.400 Ft/hó/fő támogatásban részesítette a szolgáltatót. 2012. évben havi 14 fő került támogatásra.

Mindhárom külső szolgáltató az ellátási szerződésben foglaltak szerint évente a Közgyűlésnek beszámol a családi napközik működéséről.

IV.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve ha a gyermekek átmeneti gondozása családok átmeneti otthonában biztosított - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő

étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról – teljes körű ellátásáról – kell gondoskodni.

A gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

IV.3.1. Gyermekek átmeneti otthona

Ezen szolgáltatás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermeket ideiglenes jelleggel az életkorához, egészségi állapotához és egyéb szükségleteihez igazodó, teljes körű ellátást biztosító a Gyvt-ben meghatározott ideig tartó átmeneti gondozásban kell részesíteni. Az átmeneti gondozásban részesített gyermek gondozásának, nevelésének célja, hogy ideiglenesen helyettesítse a gyermek gondozásában akadályoztatott szülő gondoskodását, együttes elhelyezést és ellátást biztosítson az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára, valamint a szülőhöz történő visszakerülés feltételei megteremtésének elősegítése.

A Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában Zabaron 12 férőhelyen működik gyermekek átmeneti otthona. Az intézmény 2010. március 2-án kezdte meg működését.

Ellátottak köre

A Gyermekek Átmeneti Otthona ellátottjai a Salgótarjáni Kistérség területén élő 3-18 éves kor közötti gyermekek, akik átmenetileg ellátás, és felügyelet nélkül maradnak, valamint akiknek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett. Továbbá, azok az anyák, akik 14 éves kor alatti gyermekével együtt kéri elhelyezését.

Befogadás:

A gyermekek átmeneti otthona alapellátás keretében, önkéntesen vehető igénybe. A befogadás történhet kríziselhelyezéssel, és kérelem útján. Kríziselhelyezéssel azonnali a befogadás. Kérelem útján történő elhelyezés esetében, a szülő, gondviselő kérelmet nyújt be gyermeke átmeneti gondozásba vételéhez. A kérelemben megjelöli az átmeneti gondozás kezdetének és várható befejezésének időpontját. A kérelemre az otthon szakmai vezetője három napon belül írásban reagál. Az átmeneti gondozásról, valamint a teljes körű ellátásról, az ellátást nyújtó megállapodást köt a szülővel.

A bekerülés okaira vonatkozó adatok:

A szülők életvezetési problémái:	7 család esetében (13 gyermeket érint)
A szülők egészségügyi problémái:	0 család esetében (0 gyermeket érint)
A szülők lakhatási problémái:	7 család esetében (13 gyermeket érint)
Bántalmazás:	5 család esetében (7 gyermeket érint)
Családi konfliktus:	4 család esetében (6 gyermeket érint)

Minden család esetében több probléma együttes jelenléte is eredményezte az elhelyezés szükségességét. Az azonnali kríziselhelyezést igénylő család esetében a leggyakoribb a

bántalmazás előfordulása. A bántalmazás az anya ellen irányult, gyermekbántalmazásról nincs tudomásunk.

Személyi, tárgyi feltételek:

A személyi és tárgyi feltételek megfelelnek az előírásoknak, biztosítják a zavartalan működést.

A dolgozók mindegyike rendelkezik a szakmai jogszabályban előírt iskolai végzettséggel.

Az intézmény dolgozói: 1 fő szakmai vezető, 1 fő nevelő, 1 fő gyermekvédelmi asszisztens, 3 fő gyermekfelügyelő, 1 fő családgyógyozó (részmunkaidőben, heti 10 óra).

Az intézményben 3 lakószoba, 1 krízisszoba, 1 iroda, 1 melegítő konyha, 1 étkező, 1 nappali folyosó, zuhanyzók, WC-k, mosdók kerültek kialakításra. Az otthonnak körbe kerített nagy udvara van. A házban a fűtést, és meleg vízellátást gázzal biztosítják. A helyiségek jól felszereltek, az előírásoknak megfelelnek. Telefon, kábel TV, internet van. Az irodában az adminisztrációs munkához számítógép rendelkezésre áll.

Létszám, és kihasználtság:

2012-ben összesen 32 fő ellátott volt az intézményben, 27 fő gyermek, és 5 fő anya. Az összes gondozási nap 3299. A tényleges naptári évet tekintve, az átlag létszám 9 fő, a kihasználtság így 75%-os.

2012 évben 20 fő gyermek átmeneti gondozása szűnt meg, illetve 3 fő édesanya ellátását zárták le. Mind a 20 fő esetében a gondozás, illetve bekerülés oka oldódott meg, ebből 5 fő a megállapodásban rögzített gondozási idő lejártakor távozott.

Ellátottak száma 2012. évben

Hónap	Ellátotti létszám	Ellátott gyermekek száma	Ellátott szülők száma	Gondozási napok száma	Kihasználtság (%)
Január	12	10	2	315	85
Február	16	13	3	234	67
Március	8	6	2	217	58
Április	18	15	3	293	81
Május	12	9	3	283	76
Június	8	6	2	232	64
Július	6	4	2	186	50
Augusztus	6	4	2	186	50
Szeptember	12	10	2	339	94
Október	12	10	2	372	100
November	12	10	2	360	100
December	12	10	2	282	76

Az év során a Salgótarjáni Kistérség több településéről vették igénybe az ellátást. Ceredről 3 gyermek, Egyházasgergéről 3 gyermek, Karancsságról 2 gyermek + 1 édesanya, Salgótarjából 12 gyermek + 1 édesanya, Sóshartyánról 3 gyermek + 1 édesanya, Vizslásról 1 gyermek + 1 édesanya és Zabarról 3 gyermek + 1 édesanya.

Salgótarjáni gondozottak adatai

Gyermek	Anya	2010.	2011.	2012.
---------	------	-------	-------	-------

5 fő	1 fő	4 hónap	12 hónap	1 hónap
1 fő	1 fő	-	2 hónap	12 hónap
2 fő	-	-	-	3 hónap
1 fő	-	-	-	3 hónap
3 fő	-	-	-	4 hónap

Nevelés, gondozás, fejlesztés:

A Gyermek Átmeneti Otthonában a gyermekek teljes körű ellátásban részesülnek, tehát napi szintű ellátásuk, gondozásuk, nevelésük, fejlesztésük az alapvető feladat. A munka igen sokrétű. A lakók eltérő korúak és neműek, más-más szükségletekkel, adottságokkal, képességekkel rendelkeznek. A rendszeresség, a gondoskodás, törődés azonban látható eredményeket hoz. A több hónapja gondozásban lévő gyermekek tanulmányi eredményei javultak, közösségbe jobban be tudnak illeszkedni, neveltségi szintjük lényegesen javult.

A középiskolás gyermek az Arany János program keretében a Váci Mihály Gimnáziumba, az általános iskolás gyerekek Ceredre az id. Szabó István Általános Iskolába, illetve az óvodások Zabarra a Pitypang Óvodába járnak, jártak.

Orvosi, fogorvosi szűrésük, illetve ellátásuk helyben, illetve Cereden biztosított.

A napirend betartása, kisebb feladatok elvégzése a nevelés fontos eszköze.

Szabadidős, egyéb programok:

- 2012. február hónapban közösen ünnepelték meg a Farsangot, fánkot sütöttek.
- 2012. áprilisban Húsvétkor a gyermekek, a szülők és a dolgozók közösen díszítették a házat, ablakokba díszeket tettek, a lányok tojást festettek, a fiúk pedig locsolóverssel készültek.
- 2012. májusban az iskola által szervezett gyermeknapon vettek részt, mely a helyi Önkormányzat és az Óvoda udvarán volt megtartva. Az egész napos program keretében a gyerekek sportvetélkedőn, játékos vetélkedőn, kézműves foglalkozáson vehettek részt, közben szólt a zene, táncoltak.
- 2012. december 6-án mikulás csomaggal lepték meg a gyermekeket. December 22-én Karácsonyi ünnepségen vettek részt, melyet a helyi Idősek Klubjával közösen tartottunk meg.
- A szabadidő hasznos eltöltése érdekében közös sétákat, játékokat, csoportfoglalkozásokat szervezett az intézmény.

IV.3.2. Családok átmeneti otthona

A családok átmeneti otthonában nyújtott szolgáltatások célja, hogy a rászorultság mértékétől függően segítse a családot a gyermeknevelésben. A családok átmeneti otthona olyan gyermekjóléti alapellátás, amelynek célja, hogy a családi krízis következtében otthontalanná vált szülők és gyermekeik részére, átmeneti időre – az elhelyezést kiváltó okok megszűntéig - otthonszerű elhelyezés formájában együttes lakhatást és ellátást biztosítson. Mindez annak érdekében, hogy a gyermekek veszélyeztetettségét megelőzze, vagy a már kialakult veszélyeztetettséget megszüntesse, és ezzel is a családok megtartó erejét erősítse.

Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában 2010. március 1-jétől Etesen 16 férőhelyen családok átmeneti otthona működik.

Személyi és tárgyi feltételek:

A családok átmeneti otthonában a személyi, tárgyi feltételek is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Az intézmény dolgozói: 1 fő szakmai vezető, 3 fő szakgondozó, 2 fő családgondozó.

Az intézményben 4 lakószoba, 2 WC (melyből 1 akadálymentesített) 1 közös fürdőszoba, 1 közös konyha, 1 közösségi helyiség, 1 krízis szoba vizesblokkal, 1 gondozói szoba és a hozzátartozó vizesblokk, 1 raktárhelyiség található. Az intézmény összkomfortos, meleg vizes, gázfűtéses épület. Belső berendezése teljesen modern, műszaki dolgokkal (televízió, rádió, konyhai gépek, mosógép) felszerelt. A lakószobákban 2 db emeletes ágy, asztal, székek szekrények találhatóak.

A családok intézménybe való bekerülése két módon történik: egyrészt az érintettek maguk kérik felvételüket, másrészt, a szociális, gyermekvédelmi –és egészségügyi ellátórendszer különböző tagjain keresztül kerülnek az intézménybe. 2012. évben 5 esetben a szülő kérelmezte, 9 esetben a gyermekjóléti, illetve családsegítő szolgálat kezdeményezte az ellátás igénybevételét.

Ellenőrzések:

2012. évben az alábbi ellenőrzések történtek az intézményben:

- 2012. január – Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása részéről belső ellenőrzés – Térítési díj dokumentáció
- 2012. február 2. - HACCP rendszer
- 2012. február – ÁNTSZ vizsgálat

Az ellenőrzések alkalmával az intézmény működésével kapcsolatban mindent rendben találtak. A szakmai munka és a személyi feltételek is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Az intézményben folyó szakmai munka:

Elsődleges céljuk, hogy a beköltöző családokat lakásproblémáik tartós rendezéséhez szükséges "önerő" (kapcsolati -, pénzügyi -, belső erőforrások és készségek) előteremtésére motiválják, és rendszeres tájékoztatást nyújtsanak arról, hogy milyen állami, önkormányzati támogatásokat, illetve más egyéb külső forrásokat vehetnek igénybe a lakásproblémájuk és anyagi helyzetük rendezése érdekében.

A tájékoztatás és az információk nyújtása mellett fontos az ügyfelekkel folytatott mentálhigiénés tevékenység, mely záloga lehet a hajléktalan létből való kikerülésnek, hiszen olyan motivációs elemeket ébreszthet, amelyek egyéneket, családokat a társadalmi és gazdasági önállóság megteremtésének irányába terelhetik:

- ösztönözhet a takarékosagra,
- az önerő vállalására anyagiakban is,
- előkészíti az intézményi ellátásban élőket az intézményes ellátási formákból való kikerülésre.

Az Átmeneti Otthonban az egyéni esetkezelést családokkal végzett szociális munkát, és a közösségi szociális munkát a dolgozókból álló team végzi.

Szabadidős programok

- farsang, Nemzeti Ünnepek
- Húsvét hetén húsvéti díszek készítése, közös sütemény sütés,
- anyák napi készülődés,
- gyermeknap, egész napos program keretében sportvetélkedő, játékos vetélkedő, kézműves foglalkozás,
- Mikulásvárás, karácsonyi készülődés,
- karácsonyi ünnepség

- Születésnapok alkalmával zenés kerti parti a gyerekeknek.
- Az intézmény udvarának egyik szegletében konyhakert, homokozó, nyársaló, virágágyások kerültek kialakításra, amelyben a gyerekek és a szülők is részt vettek.

Salgótarjáni gondozottak adatai 2012. évben

Január	8 fő: 31 nap 3 fő: 18 nap 4 fő: 26 nap
Február	3 fő: 28 nap 5 fő: 26 nap 3 fő: 16 nap 2 fő: 12 nap
Március	8 fő: 31 nap
Április	8 fő: 30 nap
Május	8 fő: 31 nap 2 fő: 28 nap
Június	5 fő: 30 nap 3 fő: 15 nap 4 fő: 8 nap
Július	9 fő: 31 nap
Augusztus	9 fő: 31 nap 4 fő: 30 nap
Szeptember	9 fő: 30 nap 4 fő: 12 nap
Október	6 fő: 31 nap 3 fő: 30 nap 1 fő: 13 nap
November	7 fő: 30 nap 5 fő: 18 nap 3 fő: 12 nap
December	14 fő: 31 nap 2 fő: 13 nap 1 fő: 10 nap

2012. év statisztikai adatai

	Engedélyezett gondozási napok száma	Kihasznált gondozási napok száma	Kihasználtság %	Kihasználtság fő
2012. év	5856	4386	75	12

A gondozott családok összetételére a legjellemzőbb az egy- és kétgyermekes családok, azonban megfordultak három vagy többgyermekes családok is az intézményben.

A befogadott családok nagy része nem volt ismeretlen a gyermekjóléti szolgálatok számára. Általában ők kérték a család felvételét, legtöbb esetben már alapellátásban részesültek, mivel a lakhatáson kívül más jellegű problémák is adódtak a családokban. Volt olyan család, aki

ismerősök által hallott az intézmény létezéséről és személyesen kereste fel az otthont, akadt olyan is aki a családsegítő szolgálat munkatársaitól értesült erről a lehetőségről.

A bekerülés okaira vonatkozó adatok

A szülők életvezetési problémái:	11 család esetében (25 gyermeket érint)
A szülők egészségügyi problémái:	0 család esetében (0 gyermeket érint)
A szülők lakhatási problémái:	10 család esetében (21 gyermeket érint)
Bántalmazás:	2 család esetében (4 gyermeket érint)
Családi konfliktus:	4 család esetében (7 gyermeket érint)

Minden család esetében több probléma együttes jelenléte is eredményezte az elhelyezés szükségességét. A hajléktalanná válás leggyakoribb oka a házastársi, élettársi kapcsolat felbomlása és az albérleti szerződés megszűnése jelentette. Az azonnali kríziselhelyezést igénylő család esetében a leggyakoribb a bántalmazás előfordulása. A bántalmazás az anya ellen irányult.

2012. évben két család is visszakerült 2 éven belül az Otthonba.

2012. évben 14 család (összesen 28 gyermek és 20 felnőtt) számára biztosítottunk elhelyezést az otthonban.

Észrevételek, tapasztalatok

A jó idő (fűtési szezon vége) megérkeztével a családok egymás után költöztek ki az Otthonból. A nyári időszakban a legtöbb rászoruló család megpróbálja máshol rokonoknál megoldani lakhatási problémáit. Amint bejött a rossz idő az üres férőhelyek folyamatosan feltöltődnek.

A családok beköltözése után az egymáshoz való alkalmazkodás, a napirend valamint a házirend szabályainak betartása jelentette a legnagyobb problémát a lakók részéről. A hosszabb ideje itt tartózkodó családoknál már javuló tendenciát látunk, sőt tapasztaltuk, hogy már az újonnan érkező családoktól elvárják a házirend betartását. A családok eladósodott helyzetéből kifolyólag több esetben és több családnál előfordult, hogy a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben előírt teljes körű ellátásban kellett részesítenünk a gyerekeket.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata a társulás által fenntartott intézményen kívül a **Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezete** által fenntartott Menedék Családok Átmeneti Otthonában **ellátási szerződés útján** biztosítja ezen ellátást, 3 férőhely működtetéséhez támogatást nyújtva. Az ellátási szerződésben foglalt kötelezettségének eleget téve a fenntartó minden évben a Közgyűlés előtt beszámol az otthon működéséről.

IV.4. Gyermekvédelmi szakellátás

A Gyvt. 2009. január 1-jétől 2012. december 31-ig hatályos 95. § (1) bekezdése szerint a megyei jogú városi önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja az otthont nyújtó ellátást és az utógondozói ellátást.

Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése kimondja, hogy a megyei fenntartó, illetve a fővárosi önkormányzat által fenntartott otthont nyújtó, valamint utógondozói ellátást biztosító intézmények ellátási területe - a megyei jogú város területének kivételével - a megyére, illetve a fővárosra terjed ki.

2013. január 1-jétől az otthont nyújtó, az utógondozói ellátás, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgálat állami fenntartásba került, a feladatokat a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság látja el.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (Nógrád Megyei Önkormányzat jogutódja) között a szolgáltatási díj megfizetése iránt indított perben a Fővárosi Bíróság jogerős ítéletében, helybenhagyta a Nógrád Megyei Bíróság ítéletét, mely alapján az önkormányzat megfizette a 2009. és 2010. évi gyermekvédelmi szolgáltatások ellenértékét, annak kamatait, valamint a bíróság által megállapított perköltséget 130.983 eFt összegben. Az Önkormányzat és a Megyei Intézményfenntartó Központ a 2011. évi szolgáltatási díj megfizetése kapcsán a peres felek között 2012. május 21-én egyezség megkötésére került sor a Balassagyarmati Törvényszék előtt. Az egyezség alapján a városi önkormányzat a 2011. évi szolgáltatások ellenértékeként 2012. június 30-ig két részletben 45.283 eFt-t megfizetett, ennek ellenében a Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ 2011. évre a városi önkormányzattal szemben további igényt nem érvényesített a gyermekvédelmi szolgáltatással összefüggésben és lemondott a késedelmi kamatigényéről is.

V. Bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok

Salgótarján, Nógrád megye székhelyeként magas bűnügyi veszélyeztetettségű – fertőzöttségű, tehát bűnügyi szempontból frekventált helység. Az elmúlt években a megyében bekövetkezett társadalmi, gazdasági – és egyúttal a bűnügyi helyzetet is befolyásoló tényezők – részben a múltban gyökereznek, de a jelenben és a jövőben is erőteljes hatást gyakorolnak a közbiztonságra.

A bűnelkövetésre ható tényezők közé a munkanélküliség okozta esélytelenség, az életszínvonal jelentős romlása, az alkohol-és drogfogyasztás mellé a motiválatlan, deviáns, a társadalmi együttélési normáknak nem megfelelő magatartásformák kialakulása is felsorakozott.

A leginkább veszélyeztetett serdülő és fiatal-felnőttkorosztály részére rendőrségi szakemberek tanórák keretében számos témában tartanak évtizedek óta oktatást az iskolákban (pl. DADA program, „Iskola rendőre” és „Egy iskola – egy rendőr” programok, „Két keréken biztonságban” projekt, MINI-KRESZ, Pindúr Pandúr országos vetélkedő, bemutatók, Suli Road Show, iskola rendőre program), és különösen sokat foglalkoznak a kábítószer fogyasztásban érintett korosztállyal. A kábítószer fogyasztás megelőzése, a probléma komplex kezelése érdekében a pedagógusok, a nevelők, a szülők, a fiatalok körében dolgozó szakemberek, orvosok, pszichológusok együttműködésével érhető el eredmény.

A városban jelentős a veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma. (2012. évben 479 fő, ebből 0-14 év közötti 219 fő, 14-18 év közötti 260 fő, érintett családok száma: 323.). Egyrészt ők lehetnek a bűncselekmények potenciális vagy tényleges áldozatai, másrészt elkövetőkké válhatnak. Problémát jelent a csellengő, csavargó, kalandvágyó gyermekek, a szabadidejüket értelmetlenül töltő fiatalok kezelése.

A fiatalok többsége jelentős problémákkal küszködik. Nemcsak a konfliktusokkal, nem ritkán súlyos erőszakkal terhelt családi háttér, hanem a szűkebb, tágabb környezet rossz szociális helyzete is jelentős teherként nehezedik a fiatalokra.

A fiatalkorú elkövetőket elsősorban a pénz vagy egyéb, pl. a sértetten látható ékszer motiválja megszerzésre azért, hogy a szórakozási szokásaikat finanszírozzák. Jellemző az ilyen elkövetői körre a szükségtelen erőszak, vagy a mértéken felüli bántalmazás.

Ebben az évben is előfordultak bolti lopások, mely az esetek többségében a TESCO áruházra korlátozódott. Ezeket a szabálysértéseket főként, az elszegényedett, alacsony iskolázottsági és egzisztenciális helyzetű családból származó gyermekek követik el, sok esetben felnőtt személy ráhatására. A gyermekkorú elkövetők esetén a rendőrség, szabálysértési hatóság által történő jelzésre minden esetben sor került a gyermekek veszélyeztetettségének vizsgálatára.

2012. évben a rendőrségtől a jegyzői gyámhatóság felé 81 esetben érkezett jelzés, mely 73 kiskorút és 59 családot érintett. 6 kiskorú (ebből 6 fő 0-14 éves, 0 fő 14-18 éves) sérelmére követettek el bűncselekményt, és 67 kiskorú (ebből 24 fő 0-14 éves, 43 fő 14-18 éves) követett el szabálysértést, bűncselekményt.

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 2011. szeptemberi ülésén fogadta el Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját a 2011-2015 évekre vonatkozóan. A koncepció a 2004-ben elfogadott 2004-től 2008-ig terjedő időszakra vonatkozó közbiztonsági koncepcióra épül, annak kiegészítése, mely az aktualizált bűnügyi, közbiztonsági helyzetképet alapul véve fogalmaz meg távlati, stratégiai elképzeléseket. A koncepcióban az önkormányzat a közbiztonság fenntartása és javítása érdekében az alábbi célokat és feladatokat határozta meg:

1. Konstruktív és határozott intézkedésekkel, az érdekelt szervek összehangolt cselekvésével, a hatályos jogszabályok és hatósági határozatok szigorú betartásával kell a város közbiztonságát javítani.
2. Érvényt kell szerezni az ebtartással, a köztisztasággal, a közterületeink rendjével kapcsolatos helyi rendeleteknek, hatósági határozatoknak. Az önkormányzati rendeletalkotás és a településrendezési tervek megalkotása során figyelembe kell venni a közbiztonsági szempontokat.
3. Fejleszteni és bővíteni kell a térfigyelő rendszert, valamint biztosítani kell a működtetését.
4. Lehetőség szerint erkölcsileg és anyagilag támogatni kell a közbiztonság fenntartására és javítására hivatott szervezetek és szervek, a rendőrség és a polgárőrségek tevékenységét, folytatni kell a közös feladatellátást.
5. Figyelemmel a 18 év alatti korosztály veszélyeztetettségére és bűnelkövetővé válására, indokolt a szülők, törvényes képviselők felelősségének hangsúlyozása, a szülői szerep tudatosítása, melyek kezelését lehetőleg intézményi keretek között kell megoldani. A szakemberek képzését, felkészítését biztosítani kell.
6. Tekintettel arra, hogy a lakosság együttműködési készsége fokozatosan romlik, növekszik az emberek passzivitása, közömbössége a bűnelkövetőkkel és a bűncselekményekkel szemben, tájékoztató előadások megtartásával, felvilágosítással növelni kell az állampolgárok együttműködési hajlandóságát.
7. Segíteni és ösztönözni kell a lakosság önvédelmi szerveződéseit és kezdeményezéseit. Népszerűsíteni kell a „Szomszédok egymásért mozgalom” (SzEM) jelentőségét, mely különösen a családi házas övezetekben, valamint a garázsorok esetében hozott eredményeket. Ki kell terjeszteni a kezdeményezést a tömbházas lakónegyedekre, valamint a hétvégi házas részekre is.
8. Az önkormányzati és kistérségi intézményrendszer segítségével népszerűsíteni kell az egyedül élő időszerűk körében a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételét, mely szükség esetén bűnmegelőzési, segítségkérési funkciót is ellát, lehetőséget nyújt a bűnüldöző szervek azonnali értesítésére.
9. A sértetti hanyag magatartás elkerülése, és a vagyonvédelem növelése érdekében a tömegközlekedési eszközökre, forgalmas pontokban, bevásárlóközpontban figyelemfelhívó kiadványokat, szóróanyagokat, közleményeket kell elhelyezni, ill. a különösen veszélyeztetett korosztályok részére felvilágosító előadásokat kell szervezni.

10. A közbiztonság alakulásával kapcsolatos információkat ismertetni kell a lakossággal a helyi sajtó, rádió, televízió útján, a hatósági tevékenység révén, a közmeghallgatásokon és a lakossági fórumokon. A média útján az eredmények bemutatása mellett a lakosságot nyugtalanító eseményekről gyors, hiteles, korrekt, kellő terjedelmű tájékoztatást kell nyújtani, valamint a bűnmegelőzéssel kapcsolatos anyagokat közzé kell tenni. A rendőrséget és a többi rendvédelmi szervet munkájuk bemutatásával népszerűsíteni kell. Fontos, hogy a lakosság bizalommal forduljon a rendőrséghez.

11. Törekedni kell arra, hogy a gyermekek és az ifjúság oktatása-nevelése terjedjen ki az önkéntes jogkövető magatartásra, az áldozattá válás elkerülésére, a bűnözővé válás kiküszöbölésére. A felvilágosításba a pedagógusokon kívül be kell vonni a rendőrség szakembereit, az áldozatsegítést ellátó szakembereket, egyházi személyeket, sportolókat, művészeket, szociális és egészségügyi dolgozókat is. A gyermekek felkészítése a szülőkkel együtt valósuljon meg.

12. A Salgótarjáni Közművelődési Nonprofit Kft. közreműködésével megfelelő körülményeket kell teremteni az ifjúság szabadidejének hasznos eltöltésére. Kulturált szórakozási és sportolási lehetőségeket kell biztosítani, kiemelt figyelemmel a nyári szünidei elfoglaltságra. A szórakozó helyek és helyszínek ellenőrzéséről az ifjúság egészsége és biztonsága érdekében a rendőrséggel történő együttműködésben gondoskodni kell.

13. A gyermek-és fiatalok védelme érdekében hosszú távú drogstratégia és az ennek megvalósítását szolgáló éves akciótervek elfogadása szükséges, melyek kidolgozása és végrehajtása a rendőrség közreműködésével történik.

14. Kiemelt figyelmet kell fordítani a családon belüli erőszakra, a kriminalitást mutató családok gondozására, a gyermekek védelmére.

15. Fel kell tárnai és lehetőség szerint vissza kell szorítani a bűnözést lehetővé tevő okokat, körülményeket. E körben nagy hangsúlyt kell fektetni a vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenységre.

16. A közbiztonság helyzetének javítása érdekében az önkormányzat vezetésével fokozni kell a közbiztonság szereplőinek az együttműködését, közös programok végrehajtását, egymás megfelelő és rendszeres tájékoztatását.

17. A koncepcióban meghatározott célkitűzések megvalósítása érdekében a pályázati lehetőségek kihasználásával gondoskodni kell a szükséges források előteremtéséről.

18. Jelen koncepciót az elfogadást követően legkésőbb 2011. december 31-ig az önkormányzat közbiztonsági feladatainak ellátásában közreműködő szervezetekkel közösen felül kell vizsgálni, ennek eredményéről a közgyűlést tájékoztatni kell.

19. A koncepcióban kitűzött feladatokat az önkormányzat szervei és intézményrendszere közreműködésével a lehetőségek függvényében 2015-ig végre kell hajtani, melyről a közgyűlést tájékoztatni kell.

VI. Civil szervezetekkel való együttműködés

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása a szakmai szereplőkön kívül ágazatok közötti együttműködést, intézmények közötti koordinációt, megalapozott, tervszerű és széleskörű szakmai kapcsolatrendszer feltételez. E feladatok ellátása sok szakma képviselője számára kötelezettség, ugyanakkor eredményes munkát végezni csak a helyi társadalom, gyermekekért, fiatalokért felelősséget vállaló tagjainak összefogásával lehet.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása során az elkövetkezendő években indokolt a civil szervezetekkel való szorosabb kapcsolat kialakítása és a velük való hatékonyabb együttműködés.

VII. Összegzés

Fentiek alapján megállapítható, hogy 2012. évben is a jegyzői, polgármesteri hatáskörbe tartozó gyermekjóléti, gyámügyi igazgatási feladatok ellátása a vonatkozó jogszabályok szerint történt. Az Önkormányzat a továbbiakban is fontosnak tartja a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások szakmai színvonalának, a jogszabályokban előírt, a működési engedély alapjául szolgáló személyi, tárgyi feltételeknek a folyamatos biztosítását. Az ágazatra vonatkozó pályázati lehetőségeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2012. évi ellátásáról szóló tájékoztatót vegye tudomásul.

Salgótarján, 2013. május 09.

dr. Romhányi Katalin
irodavezető